

SESSION 2017

AGREGATION CONCOURS EXTERNE

Section : HEBREU

TRADUCTION : THÈME et VERSION

Durée : 6 heures

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique (y compris la calculatrice) est rigoureusement interdit.

Le thème et la version sont à rédiger sur des copies distinctes

Dans le cas où un(e) candidat(e) repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il (elle) le signale très lisiblement sur sa copie, propose la correction et poursuit l'épreuve en conséquence.

De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, il vous est demandé de la (ou les) mentionner explicitement.

NB : La copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé comporte notamment la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

Thème

Michel revoit ce jour, le Noël de 1955, le dernier qu'ils peuvent passer au complet, toute la fausse famille, toute la bande, car l'année d'après, Bernard part pour l'Algérie. La veille, dernier jour d'école du trimestre, rentrant avec son cartable à la main, l'enfant tournoie sur lui-même pour fêter il ne sait quoi. Le Noël sans Noël qu'il pressent ne lui dit rien. Les choses s'annoncent sinistres. Leur mère n'aura pas préparé un repas ou des cadeaux. Elle ne le fait jamais. « Votre mère n'a pas le temps », explique Loné, la gouvernante. Elle n'a jamais le temps, la mère, pour rien, et passe tout son temps à ne rien faire et à se plaindre qu'elle n'y arrivera jamais, avec tout ce qu'elle a à faire. Elle a raison : il y a tant à faire et si peu de temps. Ou rien à faire, et tant de temps. Cette fête n'est qu'un mauvais moment à passer, pense Michel, en espérant que chacun restera à sa place, et qu'on lui évitera d'être témoin des cris et des larmes, d'entendre des chutes, de ramasser du verre brisé.

Poussant la porte de la rue, il perçoit des coups assourdis. Une hache maniée avec hargne et maladresse, enfoncée dans un bois mouillé. Il court au fond du grand jardin et découvre, juché en haut du sapin bleu, à huit mètres du sol, debout en équilibre instable, son frère Bernard, qui ahane sur sa hachette, faisant au faîte de l'arbre une mauvaise entaille. Vu de loin, à peine un rai plus clair cerclant le tronc dans le soir qui vient. L'enfant ne fait aucun bruit qui le signalerait à son frère, de toute façon trop avancé dans un désert où rien n'existe plus que la force de ses muscles affrontés à la résistance d'une écorce glissante et d'un cœur ligneux. La blessure s'élargit, le creux du tronc s'évase, et bientôt la cime du plus bel arbre s'écrase avec fracas dans la plate-bande envahie d'herbes folles qui a été autrefois un carré de pivoines. Bernard, comme heurté par le bruit, déséquilibré, se rejette en arrière.

Il ne redescend que longtemps après, et toise l'enfant, cartable aux pieds, transi. « Viens donc, idiot. Viens m'aider à le rentrer. » Il a vu grand, et leur sapin de Noël est immense et lourd. Tant bien que mal, les frères le traînent jusqu'au perron, et le font entrer dans le salon par les portes-fenêtres de la véranda.

Michel Schneider, *Comme une ombre* (Grasset, 2011)

Version

אוטובוס אדום של אגד דוהר ברחובות. לא עוצר בתחנות, לא פותח דלתות בחבטה. השעה שלוש בלילה. הנהג הוא משה זכיאן. הנוסעים כבר מזמן במיטה. כרטיסיות לא מתנקבות. כרטיסים לא נתלשים. מטבעות לא נשפכים אל כף היד. איש לא שואל אם הוא מגיע ל. איש לא מבקש עודף מ. משה זכיאן נוסע לגמרי לבד.

הוא יוצא מהשכונה, פונה ימינה בגשר מבשרת ומתחיל לנסוע לכיוון תל אביב. הכביש ריק, האוויר דוקר ועלטה בולעת את העצים סביב. אחרי הירידה של הקסטל הוא מגביר את הלחץ על דוושת הגז. משאית מגיחה ממול עם אורות גבוהים. הוא מסנוור אותה בחזרה, מרוגז. התליון עם סמל המנורה מקפץ כמו אוהד אחרי גול והוא לוחץ על כפתור הסיק. קול המוסיקה. קול ראמללה. שום דבר לא מספיק. בסוף הוא מתפשר על רדיו ללא הפסקה, רצף שירים עבריים במאה ושלוש. ועדיין, המשפטים שסימה ירתה בו הערב לא יוצאים לו מהראש. "תשכח מזה", "תרד מזה", "על גופתי". והוא, מה כבר הציע? פתחו גן ילדים נחמד בקצה הרחוב. חצי מחיר, כפול שעות, אוכל טוב. שני חברים שלו כבר העבירו, והם די מרוצים. מנחם, בטבריה, התלהב. לא יזיק לילד לספוג קצת יהדות, קצת ערכים. שלא לדבר על זה שהכסף שייחסך יעזור להם לקנות בית גדול. עם חדר שינה לאורחים. ורק סימה עקשנית כמו פרד. איך היא אמרה? "בשבילך הדת היא בית, ובשבילי היא כלא." אישה קשה, אישה קשה. משה מלבה את כעסו ומועך את הדוושה. האוטובוס האדום פורץ משער הגיא בסערה וחולף על פני לטרון במהירות. בסדר, לא רוצה ללכת לעצרת. וגם לגן יש לה התנגדות. אבל מכאן ועד לאיים ברבנות? אפשר לדבר. למצוא פשרה. מה יחשבו הילדים כשיראו את אבא בסלון, בתחתונים וגופייה? לילך תינוקת, אבל לירון כבר בגיל שקולט. ולמה שדווקא הוא, משה, יישן על הספה? הרי הגב שלו כואב, ובספה יש קרש בולט.

רגע, הוא נדרך. פה, אחרי העיקול, אמרו שאורבת מצלמה. אולי כדאי להאט. מגדל הפיקוח של שדה התעופה לוד מהבהב. פעם אחת. פעמיים. התליון של בית"ר מתייצב. מטוס חולף מאיר ענן בשמים. עייף לפתע, רפה שרירים לפתע, הוא מחליט לא להיכנס לעיר הגדולה. כשהיה ילד הלך לאיבוד להוריו בחוף פרישמן, וחיכה שעות בתחנת ההצלה. עדיף לא להסתבך עם תל אביב, במיוחד בשעה כזאת, כשהיא אפלה. וחוז' מזה, מחר בשבע בבוקר יש לו נסיעה. ואלוהים יודע מה כבר השעה. הוא עולה על מחלף גנות ומתחיל לנסוע בחזרה. השירים ברדיו הופכים להיות יותר ויותר לזכר רבין: שלמה ארצי, אביב גפן, פוליקר לוקח בחזרה דברים קשים נורא. משה נזכר בדברים שפלט במהלך המריבה ומתמלא בושה. הרי את מה שאמר אמר מתוך חולשה. סימה יודעת לפתל משפטים, כל דבר אצלה מנומק. והוא קולט מצוין, אבל בדיבורים, איך לומר, לא ממש חזק. לקראת לטרון הוא מתחיל להתגעגע. דמותה עולה לנגד עיניו: בחדר הלידה, פנים שמנמנות ומפויסות, לילך בין זרועותיה. הרי, בעצם, היא הבית. והוא לא יכול לנשום בלעדיה.

אשכול נבו – ארבעה בתים וגעגוע (זמורה ביתן, 2004)

INFORMATION AUX CANDIDATS

Vous trouverez ci-après les codes nécessaires vous permettant de compléter les rubriques figurant en en-tête de votre copie

Ces codes doivent être reportés sur chacune des copies que vous remettrez.

► **Thème :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104A	0329

► **Version :**

Concours	Section/option	Epreuve	Matière
EAE	0428A	104B	0330